

Biblioteca Universitatii
Cluj Napoca

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket
követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével

A Romániai
Magyar Népközösség lapja

A Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 83
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Törökország semleges

Törökország politikája sziklaszilárd és csakis reális adottságokkal számol. Ez annyit jelent a mostani háborúban, hogy nem hajlandó senki kedvéért áldozatokat hozni, nem hajlandó semmi olyan vállalkozásba belebocsátkozni, amely csak a leghalványabban is veszélyeztethetné az ország békességét. Ebből a felfogásából a török kormány nem enged egy jöttöt sem, mint ahogy magatartása mind a mai napig megmutatta. Törökországot nagyon megdöntött bölcs férfiak kormányozzák, akik a legveszélyesebb idők közepette is szilárdan elvezetik minden őrvények között az ország hajóját. A múlt megmutatta, hogy Törökország ezen álláspontját semmilyen körülmények között sem adja fel. Csak egyetlen lehetősége van annak, hogy eldördüljenek a török fegyverek, ha valamelyik idegen állam megkísérlelné megsérteni Törökország területi felségjogait, történjék ez akár a szárazföldön, akár a tengeren.

A semlegesség legszigorubb fenntartása a török politika vezérgondolata, így megérthetjük, hogy a kormány minden alkalommal a legmerevebben ellenállt az angol diplomácia ama csábításainak, hogy bármilyen kedvező feltételekkel is beavatkozzék a háborúba. Törökország a legösszefogottabb jóbarátságban akar lenni egy szomszédjával, mint a többi országokkal és ezen szándékait megfelelő tettekkel is bizonyította. Így midőn annak idején a háború már határaiig elharapozott, még ezen esztendő februárjában, azonnali megtörtént a török-bolgár barátsági nyilatkozat, ugyancsak két hónappal később létrejött a német-török barátsági szerződés, amely még jobban megszilárdította Törökország helyzetét, hogy békepolitikájának még erősebben érvényt szerezzen.

Ugyancsak a célok vezették Törökországot akkor is, midőn Szovjetországgal és Angliával megállapodott; ezek a szerződések együttesen mind olyan politikai instrumentumok voltak, amelyek lehetővé tették Törökország számára, hogy önmagát minden irányban biztossá és végeredményben távol maradjon a harcerektektől. Ezért utazott 1939-ben Saradzoglu Moszkvába s így most, midőn a háború a németek és a bolsevisták között kitért, nincsenek semminemű elkötelezettségei egyik állammal szemben sem. Törökország tehát mai napig elkerült minden fegyveres összeköttözést és ez az állapot így is maradhat, ha politikájában szilárdul kitart azon az uton, amelyet eddig követett.

Az előrelátó törökök azonban tudják azt is, hogy nemcsak a háború rejt magában veszélyeket, hanem veszélyek támadhatnak a békekötés után is. Sőt bizonyos körülmények között ezek a veszélyek még nagyobbak is lehetnének. Ha például megtörténne az, hogy a háború befejezése után Szovjetországnak még mindig bizonyos erővel rendelkeznie, úgy azután is követne bizonyos célokat, amelyeknek, mint eddig, úgy azután is Törökország volna a legvagyottabb célpontja. A Dardanellákra van szó. És ennek a birtokára Szovjetországnak irányító ural még makacsabban állhat, mint annak idején a cári Oroszország.

Megérthetjük tehát, hogy amióta Anglia Szovjetországgal szövetségre lépett, Törökországnak egyáltalában nem kívánatos egy totális angol győzelem. Mert ebben a győzelemben Szovjetországnak is diktáló részes volna. Törökországnak legsajátosabb érdeke, hogy ilyesmire meg ne történjék, mert akkor esedékesé válnának Oroszországnak szándékai a Törökországgal szemben táplált igényei és mint győztes teljesen szája ize szerint oldaná meg a Dardanellák kérdését. Már pedig erről Törökország semmi szin alatt nem mondhat le. Láthatjuk legutóbb is, hogy az angolokkal szemben is kerekén megtagadta hozzájárulását ahhoz, hogy azok hajóit átengedje a török felségjog alá tartozó vizeken.

Törökország nagyon jól tudja, hogy melyik oldalról fenyegeti a veszedelem. A török politikai vezérpolitikusoknak tehát az a véleményük, hogy mindaddig a míg a döntés a világháborúban meg nem történik, legalább is türelmes jóviszonyban kell maradnia mindkét hadviselő féllel szemben. Ebben az atmoszférában történt néhány hét előtt, hogy az angol és orosz diplomácia lépéseket tett a török külügyminisztériumban, erősködve, hogy nincsenek semmi céljaik a török tengerészcsorokban, sőt haj-

landók Törökországnak még segítséget is nyújtani, ha valamelyik harmadik állam megtámadná.

Ellenben mi történt? A török közvélemény ezt az ajánlatot abban a formában utasította vissza, hogy ilyen garanciákat nem fogadhat el, mert csak kétoldali szerző-

déseket szokott kötni. Ez a legutóbbi politikai gesztus is bizonyítja, hogy Törökország a semlegességet a legszigorúbban értelmezi. S így biztosítja a legtöbb reménnyel nemcsak a békéjét, hanem azt is, hogy a jövőben sem veszítse el uralmát a Dardanellák felett.

Hatvan szovjet hajó lángokban

A Finn öbölben rekedt szovjet hajók, melyek megmenekültek a német bombázóktól, aknába ütköztek és kigyulladtak — Ujabb finn sikerek a keleti harctér északi részén

Az ellenség üldözése folyik

A német vezéri főhadiszálláson tegnap délben a következő hivatalos jelentést adták ki:

A német véderő alakulatai augusztus 26-án a Dnyeper kanyarulatánál huszonhat szovjet monitort és ágyunaszádót süllyesztettek el.

Eszországban a finn csapatok tovább előnyomulva elfoglalták Hapszal városát. (Hapszal az ugyanilyen nevű tartomány fővárosa a Balti-tenger partján. A szerk.)

Augusztus 28-án Reval elfoglalása alkalmával csapataink 11.431 foglyot ejtettek, 223 ágyút, 91 páncélcsovit, két páncélfogatot és nagyon sok más hadianyagot zsákmányoltak.

A Finn öbölben a német tengerészet kiterjesztette az aknazárat. Az öböl aknamezején hatvan szovjet hajót láttunk lángokban.

A német repülők ismét súlyos veszteséget okoztak a szovjet repülőknél

Berlinből jelenti a Rador: Augusztus 20-án Kievtől délre a bolsevisták átkelést kíséreltek meg a Dnyeperen. A szovjet katonák bárkákön akarták elérni a folyó nyugati partját, de a német győalgóság gépfegyvertűz alá vette őket és

számos bárkát elsüllyesztett.

A bolsevisták egyrésze uszva megmenekült, de nagyobb része a folyóba fulladt. Azok a bárkák, amelyek nem süllyedtek el, sietve visszafordultak és visszatértek a folyó keleti partjára.

Augusztus 30-án a keleti front északi szakaszán száz szovjet gépet lőttek le.

Ugyanaznap a keleti front déli részén a német repülők csapatösszevonásokat és vasutvonalakat bombáztak nagy sikerrel. Zaporozje körzetében a német repülők észrevették, hogy szovjet csapatok akarnak vonatra szállni.

A vasutállomást elpusztították, a szovjet csapatoknak pedig súlyos veszteségeket okoztak.

Ebben a körzetben a szovjet lovasegységeket teljesen megsemmisítették, vagy szétszórták. A német repü-

lők bombái súlyosan megrongáltak egy négyezer tonna szovjet kereskedelmi hajót, amely oldalra dőlt. Neva körzetében, a Ladoga-tó és a Finn öböl között a német harci repülők

elsüllyesztettek két szovjet ágyunaszádót, egy vontató hajót és egy szállítóhajót, ezenkívül súlyosan megrongáltak még több ágyunaszádót. Csudova helység környékén a német repülők szovjet csapatösszevonások és szovjet állások ellen intéztek eredményes támadásokat. Több páncélos kocsi elpusztítottak, számos üteget elnémitottak, ezenkívül nagyszámu gépkocsit is megsemmisítettek. Brianszk helység közelében augusztus 30 és 31-én a német repülők katonailag fontos célpontokat bombáztak. A jelentős vasuti csomópont állomását és vasuti berendezéseit súlyosan megrongáltak. Az állomás környékén levő

több lőszerraktár a levegőbe repült.

A front középső szakaszán a légiharcokban huszonhárom ellenséges repülőgépet lőttek le a németek saját veszteség nélkül.

Augusztus 30-án a keleti front északi szakaszán száz szovjet gépet lőttek le.

Ugyanaznap a keleti front déli részén a német repülők csapatösszevonásokat és vasutvonalakat bombáztak nagy sikerrel. Zaporozje körzetében a német repülők észrevették, hogy szovjet csapatok akarnak vonatra szállni.

A vasutállomást elpusztították, a szovjet csapatoknak pedig súlyos veszteségeket okoztak.

Ebben a körzetben a szovjet lovasegységeket teljesen megsemmisítették, vagy szétszórták. A német repü-

lők bombái súlyosan megrongáltak egy négyezer tonna szovjet kereskedelmi hajót, amely oldalra dőlt. Neva körzetében, a Ladoga-tó és a Finn öböl között a német harci repülők

elsüllyesztettek két szovjet ágyunaszádót, egy vontató hajót és egy szállítóhajót, ezenkívül súlyosan megrongáltak még több ágyunaszádót. Csudova helység környékén a német repülők szovjet csapatösszevonások és szovjet állások ellen intéztek eredményes támadásokat. Több páncélos kocsi elpusztítottak, számos üteget elnémitottak, ezenkívül nagyszámu gépkocsit is megsemmisítettek. Brianszk helység közelében augusztus 30 és 31-én a német repülők katonailag fontos célpontokat bombáztak. A jelentős vasuti csomópont állomását és vasuti berendezéseit súlyosan megrongáltak. Az állomás környékén levő

több lőszerraktár a levegőbe repült.

A front középső szakaszán a légiharcokban huszonhárom ellenséges repülőgépet lőttek le a németek saját veszteség nélkül.

A finn csapatok már elérték a régi határt

A finn csapatok heves harcok után visszafoglalták azokat a területeket, amelyeket a múlt évben Moszkvában kötött békeszerződés alapján átengedtek a bolsevistáknak. A Ladoga-tóól északra a finn csapatok elérték a régi finn-szovjet határt és egyes helyeken már át is lépték azt.

BRAUCHITSCH ÜDVÖZÖLTE MANNERHEIMOT. Brauchitsch tábornagy, a német szárazföldi hadsereg főparancsnoka tegnap táviratilag üdvözölte Mannerheim finn tábornagyot, akinek szerencsés támadásait fejezte ki Viipuri visszafoglalása alkalmából. Egyben köszöntötte a finn hadsereget győzelmes clör-mulása alkalmából.

A török-orsz háboruban elesett románok Bulgária függetlenségéért harcoltak

Plevnáról jelenti a Rtdor: Grivita elfoglalásának 64-ik évfordulója alkalmából tegnap Plevna helységbe érkezett Caranfil Gheorghe, Románia szófiai követe, Plesoianu őrnagy, katonai attasé és a követség főtisztviselői kíséretében. Megjelent Petrincu vidini román konzul is. Plevnára érkezett ugyanakkor Zlahin, a bolgár külügyminisztérium képviselője, Andrejev dr. sajtóigazgató és Sztojanov kapitány, a bolgár nemzetvédelmi minisztérium képviselője. A helyi hatóságok és az odaérkezett magasrangú román és bolgár vendégek jelenlétében a plevnai görögkeleti templomban gyásztisztviszletet tartottak az 1877-ben Plevnánál elesett hősök lelkiüdvéért. Az istentisztelet befejeztével Tasiev lelkes beszédet mondott, melyben

kiemelte a román hadsereg érdemeit abban a harcban, mely Bulgária felszabadulását eredményezte.

Ezután a román követ és a katonai attasé gyönyörű koszorút helyezett a hősök emlékművére. A plevnai helyőrség parancsnoka és a város polgármestere szintén megkoszoruzta, az általuk képviselt hatóságok nevében, a hősök sírját. Este Plevna polgármestere a tisztii kaszinóban vacsorát adott a ven-

dégek tisztelőre. Másnap reggel a román követ és kísérete a bolgár előkelőségek társaságában Grivitára utazott. A község román, bolgár, német és olasz zászlódiszben várta a vendégeket, akik előtt egy bolgár diszszázad tiszteletet. Istentisztelet után a román és bolgár személyiségek itt is megkoszorúzták a hősök emlékművét, majd Caranfil követ a tizenkét kilométerre levő Poradim községbe hajtatott, ahol Vlakov tartalékos kapitány, a környék muzeumainak igazgatója üdvözölte azon a földön, ahol — mint mondta —

ezelőtt hatvannégy esztendővel oly bőven folyt a román-vér a bolgár nép felszabadításáért.

A lelkes beszédre Caranfil követ válaszolt, majd visszatérve Plevnára, a Tisztii Kaszinóban villásreggeli vett részt, mely alkalommal felkérte Plevna polgármesterét, fogadjon el az ő és a követség részéről tizezer levt Plevna szegényeinek javára.

Velesev polgármester meghatott hangon mondott köszöntet a szép gesztusért.

A késő esti órákban a román követ és kísérete gépkocsin visszatért Szófiába.

Ez a békés megszállás!

Anglia és Amerika Iránon keresztül szállít hadi anyagot a Szovjetuniónak

Irán beszűntette az ellenségeskedéseket, de — mint a Reuter-ügynökség jelenti — ez nem állította meg az angol csapatok előnyomulását, melyek folytatják Irán megszállását.

Ez az előnyomás addig tart, míg a csapatok a számukra kijelölt területeket elérik. Hogy ez az előnyomás nem egyszerű megszállás, hanem a harc folytatása, annak igazolása, hogy

szovjet repülőgépek bombázták az Anglo-Iráni Oil társaság tulajdonát képező benzinkutakat

Dzsikazin közelében és több millió gallon benzint tetek tönkre. A társaság igazgatósága nagyon felháborodott ezen támadás miatt és „óriási ostobaságnak” minősítette ezt az eljárást, — jelenti az Associated Press teheráni tudósítója.

A Rador amszterdami jelentése szerint az angol hírszolgálat közli, hogy a burmai miniszterelnök legközelebb Londonba érkezik, hogy a távolkeleti helyzetről az angol kormány tagjaival tanácskozzék.

IRÁN KÖTELES TŰRNİ...

A N. T. I. kabuli jelentése szerint annak ellenére, hogy az iráni hadvezetőség beszűntette az ellenségeskedéseket,

az orosz szovjet csapatok folytatják az előnyomulást Teherán felé.

Az iráni kormány erre való tekintettel elrendelte a fővárosban levő csapatok hadi készülségét. Szovjet repülőgépek megjelentek Teherán fölött és röpcédulákat dobtak le. Az iráni légvédelmi ütegek löttek az ellenséges gépekre. A szovjet csapatok egyébként — mint a N. T. I. közli — Irán északi részén elfoglalták Besd, Sahr és Sendian városokat. Ezzel kapcsolatban a teheráni távirati ügynökség megcáfolja azt a hírt, mintha a perzsa sah Teheránból Iszphahamba menekült volna. A sah jelenleg is Teherán közelében levő nyári üdülőhelyén tartózkodik.

A N. T. I. továbbítja a Reuter-ügynökségnek azt az Amszterdamon keresztül érkező jelentését, amely szerint az Irán részére szabott fegyverszüneti feltételek között van az is, hogy

Irán köteles tŰrnı a Szovjet részére eszközözendő hadiszer szállításokat az országon keresztül.

A SZOVJET ÉS ANGOL CSAPATOK TALÁLKOZTAK

A Német Távirati Iroda teheráni jelentése szerint a szovjet és angol csapatok tegnap Kasmirtól mintegy száz kilométerre Északnyugatra találkoztak Iránban való előnyomulásuk során.

A „milliomos” csizmadia és barátja

Két és félmillió leit loptak — Egyik be akarta csapni a másikat Mindketten a fogházba kerültek

Julius elején Simondici Dusan bucaresti lakos jelentést tett a rendőrségnek, hogy ismeretlen tettesek pénzszekrényéből két és félmillió leit elloptak. A fővárosi rendőrség értesítése alapján az aiudi rendőrség is szemmel tartotta az esetlegesen „költekező” gyanús idegeneket. Pár nap mulva feltűnt, hogy egy Tom Augustin nevű bucaresti egyén Aiudra érkezett s ott feltűnően nagy lábon él. A rendőrség emberei a kveszturára kísérték, ahol megmozdították. Tom Augustinnál ekkor egymillió nyolcszázezer leit találtak.

Kihallgatása során bevallotta, hogy „csak pár napja” milliomos, persze életében sohasem nyult a máséhoz, soha egy leit sem loptott...

— Honnan van akkor ez a sok pénz? — kérdezték tőle.

— Egy barátomtól kaptam, egy csizmadiatól, akit Barca Ionnak hívnak... Azt mondotta, ő nem tudja hol tartani az összeget és ezért rámbizta...

Ez a magyarázkodás természetesen gyanús volt, azonnal érintkezésbe léptek a bucaresti rendőrséggel és tájékoztatást kértek ama bizonyos Barca Ion csizmadia felől, aki Tom szerint igazi — milliomos.

A milliomos csizmadia azonban közben nyomtalanul eltűnt.

A rendőrség kiderítette, hogy Barca Ion csizmadia barátja — Simondici Dusan szolgálója volt. Si-

mondici távollétében a nővel együtt előkerítették a kasszakulcsot és ellopták a két és félmillió leit. A nő tanácsára Barca a pénzt átadta Tom barátjának megőrzés végett.

Tom megígérte, hogy az összegre úgy fog vigyázni, mint a „szemvilágára”.

Később azonban Tom hallani sem akart arról, hogy visszaadja a csizmadianak a pénzt. Emiatt parázs veszekedésre került közöttük a sor, végül is Tom Augustin nagykegyesen hajlandó volt 70 ezer leit átadni a „milliomos csizmadianak”. A többi? Majd később...

Barca Ion mit tehetett mást, megelégedett egyelőre a hetvenezer leiel. Tom pedig felült az első vonatra s a pénz többi részével Aiudra utazott. Ott fogták el. Barca a hetvenezer leit elköltötte s amikor minden garasa elfogyott,

visszatért Bucuresti-be, ahol Jordan Mária nevű szeretőjével zsebtolvajlásból élt.

Tegnapelőtt a 42. számú villamoson egy békés polgár zsebeiben kotorásztak éppen, amikor a rendőrség emberei csizmadiat és bűntársát lefűleték.

Ekkor Barca Ionnál, a „milliomosnál” már egy leit sem volt a lopott pénzből.

Az aiudi rendőrség Tom Augustinnál megkerült pénz ellenben visszakérült jogos tulajdonosához. A tolvajokat átadták az ügyészségnek...

Hotel „Európa”-szálloda

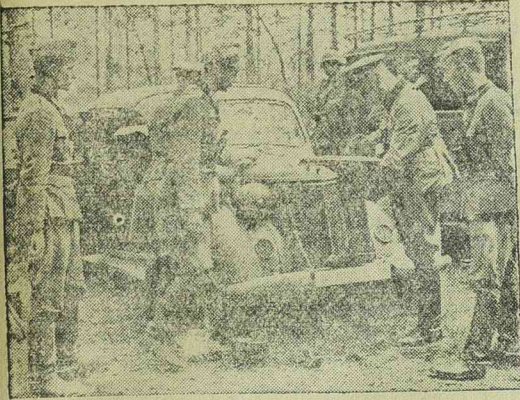
Timisoara IV., Bul. Reg. Mihai I. 17
A vasuti állomástól a Belvárosba vezető főuton

Központi fűtés
Hideg-meleg folyóviz
Családi kényelem, olcsó árak
Telefon 21-19

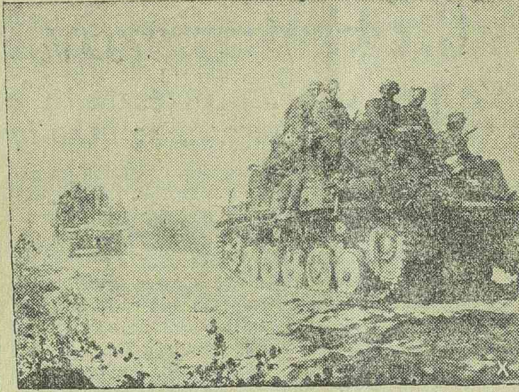
Távlatok

AMERIKANAK NEM KELL A HÁBORU. Köztudomásu, hogy az Északamerikai Egyesült Államokban igen sokan ellenzik, hogy Amerika is beavatkozzék a háboruba. Sőt ha szavazásra kerülne a sor, valószínű, hogy a háboru ellenesek kerülneek többségbe. A német-orosz háboru a beavatkozás híveit is kellemesebb megfontolásokra készítette. Ugyanis a közvéleményben az az optimista vélemény ke-rekedett fölül, hogy ez az új adottság felmentheti Amerikát attól, hogy beavatkozzon a háboruba. A kongresszus úgy vélekedik, hogy Szovjetországban van az európai helyzet kulcsa, s ha Oroszország csak valamelyest is ellenáll, ugy felesleges, hogy az Egyesült Államok vradóval is hozzájáruljanak a háboruhoz. Prózában ez annyit jelent, hogy az amerikai katonák bátran mindvégig otthon maradhatnak, ha Amerika fegyvereket szállít Szovjetországnak és megfelelő hitelekkel támogatja az ottani hadműveleteket. Erre főleg Hopkins bejelentése adott okot, aki azzal a megjózóddéssel tért vissza Moszkvából, hogy az angol és amerikai segítséggel Szovjetország mindvégig ki fog tartani. Vannak azonban igen sokan Amerikában, akik nem tartják indokoltnak Hopkins derülését. Elsősorban azért nem veszik e bizakodó kijelentéseket készpénznek, mert szerintük azzal, hogy Hopkins két napig a szovjet fővárosban tartózkodott, még nem ítéltette meg teljes szélességében az orosz katonai helyzetet, mások viszont ezen beszámoló után régebbi kellemetlen tapasztalatokra emlékeznek vissza. Még nem is olyan rég történt, hogy Donovan is a legszebb reményekkel tért vissza Belgrádból, s gyönyörű beszámolója ellenére is igen rövid idő alatt katasztrófálisan összeomlott egész Jugoszlávia. Távoli beszámolók tehát csalókák, mint a délibáb. Eppen ezért most igen sok amerikai politikus azt sürgeti, hogy alaposabban meg kell vizsgálni szakértőknek a katonai helyzetet, s kivizsgálni az összes frontokat, mielött igazán nagyszabásu segítségre és hitelekre kerülne a sor az Egyesült Államok részéről. Ezeket a célokat szolgálja igazában a Moszkvában tartandó konferencia, ahol a tapasztaltakhoz képest a segítség mérvében is meg lehetne állapodni. Hadianyag szállításáról és a hitelek-ről tárgyalnak tehát majd a moszkvai konferencián, — de tényleges fegyveres segítségről nem, — ez máris megállapítható. Ez pedig annak a politikának a megszüldését jelenti, amely már kezdettől ellenezte Amerika tényleges háborus beavatkozását.

HA NINCS DAKAR, JÓ FREETOWN IS... De Gaulle erői egyszer megpróbálták, hogy elfoglalják a nyugatafrikai partvidék legerősebb támaszpontját, Dakar kikötőt. Vállalkozásuk nem sikerült, mert Dakar a legjobban megerősített kikötőköz tartozik. Ugy látszik ezen tapasztalatok után az amerikaiak és az angolok sem akarnak támadásokkal kísérletezni. Most másképp akarják megoldani a kérdést. A délnyugatafrikai parton húzódik Anglia Sierra Leone nevű gyarmata. Ennek legnagyobb kikötőjét Freetownt építik most ki katonai támaszpontnak. Legközelebb már különböző típusu hadihajók fognak oda vonulni és megfelelő csapatokról is történt gondoskodás. A pokoli forráság miatt azonban európai katonák alig tudják az ottartózkodást elviselni, így legnagyobbbrest büszüllöttek fogják a csapatszolgálatot ellátni. Freetown egyben légi támaszpont is. Az Amerikából jövő repülőgépeknek lesz fontos állomása. Sőt feimerült az a terv is, hogy Karthumig és Keletázsiaig is történejenek a szállítások. Összekötő állomások voinának még Bathurst Brit Gambiaiban, Monrovia Libériában, Kosoridua az Arauy parton, végül Lagos Nigériában. Egyetlen pillantás a térképre azonban meggyőzhet mindenkit, hogy milyen nagy kerülő ez és milyen nehézkes a közlekedés az olyan hön óhajtott francia támaszponttal szemben. De hát hiába meg kell elégedni a kényeszer megoldással: Ha nincs Dakar, jó Freetown is.

Berger, német ezredes, a keleti fronton parancsokat ad tisztjeinek

Német tankok diadalmos előnyomulása a keleti fronton

A szovjet elleni harcra jelentkezett spanyol önkéntesek egy német ápolónőnek magyaráznak

Német lap cikke Romániáról

Besszarábia újraépítése nemcsak Románia feladata, hanem Európa kötelessége is

Berlinből jelenti a Rador: Halfeld Adolf dr. a Hamburger Fremdenblatt című újságban Romániában tett látogatásáról szerzett benyomásairól írt cikket, amelyben többek között ezeket mondja: Két napon keresztül utaztunk a termékeny Bánságban és azután a gazdag Erdélyben. Csendes román falvakban és régi német városok falai közt szálltunk meg. A gépkocsi keresztül haladt a Mureș völgye dus legelőjű és kukoricával tele ültetett hullámos dombjain, míg a román kultúra szívéhez értünk.

A Kárpátok zöld koronáján terül el Erdély, amelyet a természet sok kincsel áldott meg. Utazásunk első fejezete Braşovban ért véget. Azután a hegyeken át Predeal felé utaztunk és hamarosan áthaladtunk azon a vonalon, amely elválasztja Erdélyt Munteniatól, a régi Románia központi tartományától. Német és román temetők emlékeztetnek a világháború sulyos harcaira. Utazásunk célja Sinaia volt. Este érkezünk meg erre a csodálatos helyre, amely nagyzerű szállodáival díszíti a Prahova völgyét. Sürgősen át kellett öltöznünk, mert királyi kihallgatásra megyünk.

A cikkirő azután a királyi kastély festői látványát írta le, majd Ófelsége Mihai király személyével kapcsolatban megállapítja, hogy a tizenkilenc éves uralkodó ma az összes románok nemzeti egységének szimbóluma. A lakossággal kapcsolatban azt írja, hogy annak

többsége földműves. Ezek megőrizték régi szokásait, hozzájuk nem hallatszik el a politika zaja. Számukra a királyi korona szimbólum, amely ahhoz a helyhez fűzi őket, ahol élnek. Az uralkodó és édesanyja, Ófelsége Elena anyakirályné Sinaiaiban meleg és bensőséges légkörben fogadtak bennünket.

A német újságirő azután besszarábiai utjáról beszél, amelyet a román hadsereg egyik páncélaútójában tett meg és számos érdekes részletet említ. Beszámol Chisinauról is és leírja, hogyan találták a bolsevisták kivonulása után.

Chisinau már csak romhalmaz.

A bolsevisták a borzalmas pusztítás bizonyítékaival szolgálnak ebben a háborúban. Éppen ezért az újjáépítés hatalmas energiát és áldozatkészséget követel. Ez azonban ugyanakkor

európai kötelesség

is, mert éppen Besszarábia példája mutatja, milyen fontos a kontinens nagy határvidékének belső megerősítése és az is, hogy a jövőben ezt sérthetlenné tegyék. A Romániát vezető államférfiak nemcsak jó románok, hanem ugyanakkor jó európaiak is. Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök, Antonescu tábornagy munkatársa az egyik beszélgetés alkalmával ismertette Besszarábia újjáépítésének fontosságát és kijelentette, ezáltal Románia igazolni fogja, hogy megérti hivatását az új Európában.

A tokiói angol nagykövet felszólítására

Az angol állampolgárok elhagyják Japánt

A Távolkeleten a múlt héten igen élénk diplomáciai élet uralkodott. Tokióban az angol nagykövet ismételt tárgyalta a japán kormányval. Hogy ezeken a tárgyalásokon megállapodtak-e vagy sem, nem lehet tudni, mert hivatalos jelentést nem adtak ki. Megjelent azonban az angol nagykövetnek egy felhívása a Japánban lakó angol állampolgárokhoz és ebből megszemlélő következtetéseket vonnak le. Ebben a felhívásban a tokiói angol nagykövet

felszólítja az angol alattvalókat, hogy mielőbb térjenek vissza hazájukba. A japán sajtó — mint a Havas-OFI ügynökség jelenti — ennek az intézkedésnek igen nagy jelentőséget tulajdonít és megállapítja, hogy ezzel

Anglia azt a látszatot akarja kelteni, hogy a közeljövőben a Távolkeleten nemzetközi komplikációk keletkezhetnek.

Az angol alattvalók elszállítása érdekében már meg is kezdődtek az előkészületek. Japánból és Mandzsuriából egyelőre mintegy ezer angol állampolgárt szállítanak el Angliába vagy Amerikába.

Roosevelt háborúra uszít

A diktátorok uralmuk alá akarják hajtani az egész világot és Amerikát is leigázni

Roosevelt — a N. T. I. newyorki jelentése szerint — a hétvéget a Hyde Parkban töltötte és ezen alkalommal nyilatkozatot is tett a Churchill angol miniszterelnökkel folytatott tárgyalásaival kapcsolatban. Az amerikai nép — mondotta többek között — meg lehet elégedve, mert a Churchillel való találkozás a béke légkörében történt. Imádkozzék a nép, — folytatta, — hogy a jövő esztendő is olyan békében teljék

el, mint a mostani idő és a jövő veszedelmei ne legyenek nagyobbak, mint voltak augusztus végén és a tavalyi esztendőben. Ez a veszély fennáll, mert biztos tudomásom van, hogy

a diktátorok uralmuk alá akarják hajtani az egész világot és ez alól Amerika sem képez kivételt.

Roosevelt a munka ünnepén is tartott beszédet.

kijelentette, hogy az amerikai nép negyvenöt esztendő óta, mióta a munka ünnepét megülik, soha nem élt olyan komoly viszonyok között, mint ma. Ma — mondotta —

Amerikának az a hivatása, hogy megmentse a demokráciát, amely elsősorban a meggyőződés és a sajtó szabadságában nyilvánul meg.

Amerikának fegyvereket kell gyártani és szállítani azok részére, akik véleménye szerint fenyegetik a népek szabadságát és a világ összes nemzetének boldogulását.

A Rador washingtoni jelentése szerint az amerikai kormány megengedte a korlátlan áruátvitelt a keleti államok részére és valamennyi angol és szovjet kikötőbe.

Mussolini üdvözölte Antonescu tábornagyot

Bucureştiből jelenti a Rador: Antonescu Ion államvezetőnek tábornaggyá történt előléptetése és a Mihai Viteazul renndel történt kitüntetése alkalmából Mussolini miniszterelnök az alábbi táviratot intézte a német-román csapatok főparancsnokához:

Utközben értesültem, hogy Kegyelmességed ragyogó katonai és parancsnoki erényeit tábornaggyá történt kitüntetéssel ünnepélyesen elismerték. A magam és az értékes román csapatokkal és a szövetséges erőkkkel együtt küzdő olasz egységek nevében kérem fogadja legszívélyesebb szerencsekívánataimat.

Mussolini.

A táviratra Antonescu tábornagy-államvezető ezt válaszolta:

Kérem Kegyelmességedet fogadja legmelegebb köszönetemet a Kegyelmességed és az olasz csapatok nevében hozzám intézett szívélyes szerencsekívánataért. Az üdvözlő szavai rendkívül értékes számomra és ezzel a román hadsereget tisztelte meg Kegyelmességed, amely nagy és dicsőséges szövetségesei oldalán harcol a civilizáció és hitromboló bolsevizmus ellen.

Antonescu,

Románia tábornagya.

Üdvözlő táviratot küldött Antonescu tábornagyfőparancsnoknak Tataranu tábornok is, aki a főhadiszállás tisztjei, altisztjei és legénysége nevében kívánt szerencsét. Az államvezető a táviratra ugyancsak táviratj uton fejezte ki köszönetét.

FORUM ARAD — Telefon 20-10
nyáron is nagy filmeket játszik

Városunk egyedüli jól szellőztetett kellemesen hűvös terme

Holnap premier!

A szezon első nagy szentimentális filmdrámája! Egy film, amely nagyobb mint az „ELNI AKARÁS” és meghatóbb mint a „VÉN LEÁNY”

A mult árnyai

Rendezte: Kertész Mihály

A főszerepekben Priscilla Lane, Rosemary Lane, Lola Lane, Gale Page
WARNER BROS-produkció

Ma visszavonhatatlanul utoljára, 5, 7-15 és 9-30-kor

Árviz Indiában

HIREK

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:

Timișoara, I. Brătianu-tér 3.
Telefon: 28-10.

Aradi szerkesztő: Babuczay György
Eminescu-utca 8. Telefon 17-11.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Belföldön kézhez való kézbesítéssel egyúttal havonta 80.— lei, negyedévente 240.— lei, félévre 460.— lei és egész évre 900.— lei. Magyarországon havonta 4.— pengő, negyedévre 12.— pengő, félévre 24.— pengő és egész évre 48.— pengő.

Hatóságoknak, közhataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes előfizetési díj kétszerese.

Jól bevásárolt

Egy milánói régiségkereskedő szokásos évi vásárlói körútján kis faluba vetődött el, ahol észrevette, hogy az egyik paraszt házának udvarán a gazda nagy macskája gyönyörű cizellált bronzból készült tából szüresítte a tejet. Szakértő szemmel azonnal megállapította, hogy az edény csakis a római korból származhatik és minden bizonnyal a pompéji ásatások alkalmával kerülhetett felszínre és a paraszt birtokába. Tudta, hogy a túl nagy értéket képvisel és ezért elhatározta, hogy furfanggal igyekszik hozzájutni.

Belépett a kapun és a nagy melegre való hivatkozására néhány vízért kért. Amíg az asszony vizért ment, a régiségkereskedő egyre a macskát nézte, majd adott pillanatban teljesen közömbösnek tűnő hangon odafordult a gazdához:

- Milyen szép macska!
- Igen, nagyon szép állat, már többen megcsodálták.
- Bolondulok a macskákért, nem adná el az állatot?
- Nagyon szívesen, mit ad érte?
- Harminc lirát, elég?

Néhány pillanatnyi gondolkodás után a paraszt belement a vásárba. Persze a régiségkereskedő nagy szerelmek vélt terve ekkor még csak félig volt végrehajtva. A csattanónak ezután kellett volna következnie. Kifizette a vételárát és kezében az állattal a kapu felé tartott. Már a kilincset fogta, amikor mintha akkor jutott volna eszébe, így szólt:

— Az uton minden bizonnyal megszomjazik majd a macska. Nem adná ide ráadásul a fátat, hogy inni adhassak belőle?

— Nagyon sajnálom, — felelte mosolyogva a paraszt — nagyon sajnálom, de nem tehetem. Tetszik tudni a múlt hónapban ennek a fátának a segítségével tíz macskát adtam el. És ez háromszáz lira uram!

(Zero)

— HA AZT AKAROD, HOGY AZ ORSZÁG FELVIRÁGOZZÉK, ha azt akarod, hogy az állami intézményeket átszervezzék, ha azt akarod, hogy az egészségügyi állapotok megjavuljanak, ha azt akarod, hogy a bolsevisták karmaiból kiragadott Besszarába és Bukovina ismét olyan legyen, mint annak előtte volt, tartsd kötelességednek a visszacsatolási kölcsönjegyzést.

— Miért zárták be a zágári amerikai konzulátust? Zágárból jelenti a Rador: Lorkovics horvát külügyminiszter a horvát és külföldi sajtó képviselői előtt ismertette a júniusban bezárt amerikai konzulátusok épületeiben talált okmányok tartalmát. Ezekből megállapítható, hogy az amerikai főkonzul oly tevékenységet fejtett ki, mely túllépi konzuli ügykörét és egyenesen kémkedésnek minősíthető. Kiderült, hogy az amerikai konzul katonai híreket igyekezett megszerezni, melyeket közölt angol kollegájával is. Gépkocsira szerelt titkos rádióleadó állomása is volt az amerikai konzulnak.

— Tizennyolc éves leány és nyolcvankét éves aggyastyán öngyilkossága. Ladar Aurelia tizennyolc éves leány szüleinek a hurodoaramelyi Dobra községben levő házában felakasztotta magát. A vizsgálat megállapítása szerint a leány egy vasúti baleset következtében súlyos ideggyógyban szenvedett, ami egyre súlyosabbá vált. Tettét betegsége miatt követte el. Önként vetett véget életének Lazar Toader nyolcvankét éves Cigman községbeli aggyastyán is, aki a kertjében levő egyik fára akasztotta fel magát. Az aggyastyánt baloldali széllühdés érte és ez keserítette el annyira, hogy megvált az élettől.

— Légyfogópapírt evett. A moldovai Romanból jelenti, hogy egy tisztviselő gyermeke, Gorinvu Spiridon régóta gyógyíthatatlan betegségben szenvedett. Egy ellenőrzetlen pillanatban a fiúcska megette a lakásban talált légyfogópapírt. Azonnal rosszul lett, orvosi beavatkozás sem segített rajta, mert rövidesen meghalt.

A titokzatos szovjet hadi tengerészlet

A Finn öbölben elvesztette egységeinek tekintélyes részét A cári flotta elpusztítása után igyekeztek a hajóhadat újraépíteni

A Finn öbölben — mint a német hivatalos jelentés a múlt hét végén közölte — a szovjet flotta igen nagy veszteséget szenvedett. Ez a körülmény időseirre teszi, hogy általában foglalkozunk a szovjet tengeri haderejével. Pontos adatok nem állanak rendelkezésre, mert a Szovjet urai mindig nagyon jól értették a módját annak, hogy fegyverkezésüket és haderejüket illetőleg titokzatos homályba burkolozzanak. Így még annak idején, mikor a Népszövetség létezett és annak Szovjetországa is tagja volt, haderejükre vonatkozóan minden felvilágosítást megtagadtak, bár ezt a népszövetségi alkotmány előírta.

Amidőn Lenin a világháború végén a bolsevista diktatúrát megteremtette, a hadiflottát, mely az orosz-japán háborúban elszenvedett vereség ellenére is jelentős harciért képviselt, teljesen elpusztították. Abban a fékezhetetlen gyűlöletükben, amelyet a bolsevikiek minden iránt, ami a multból megmaradt és ami valamiképpen a burzsoákkal volt összefüggésben, éreztek, nem csupán a hivatásos flottaszemélyzet nagy részét öldöstek halomra, hanem

hajóépítőket, tervezőket, mérnököket és technikusokat is.

Később belátták, hogy milyen hibát követtek el, de segíteni nem tudtak, mert sem tengerészek sem hajóépítő szakemberek nem voltak. Két év előtt azután úgy határoztak, hogy külföldi mérnökök és hajóépítők segítségével megkezdik a hajóépítést. Kiseb és közép nagyságú hadigépsyékek építését már tizenöt év előtt megkezdtek és pedig elismerésreméltó energiával és igyekezettel. A személyzetet részben régi cári tengerészekből állították össze, részben pedig az újonnan alapított tengerészeti akadémián képezték ki. Nagyon sok iskolahajót tartottak szolgálatban, amelyeken a kiképzés folyt.

A keletitengeri flotta

három csatahajóból és két korszerű cirkálóból állott. Ezek egyikét, a Kvrov nevűt, néhány nap előtt a németek elsüllyesztették. A másik, a Maxim Gorkij, már a német erővel való első összecsapásnál megrongálódott. Valószínű, hogy még két cirkálójuk van, de ezek neve nem ismeretes. Körülbelül harminc romboló és

tizenkét torpedónaszád tartozik még a keletitengeri flottához. Rendkívül erős a Szovjet buvárnaszád-flottája. A Keleti tengeren legalább száz egyenkint hat-száz tonnás tengeralattjáróval lehet számolni. Van nyolc aknarakó hajó és harmincegy aknakutatóhajó. A gyorsnaszádok száma megközelíti a kétszázat. Ezeket nem lehet a német gyorsnaszádokkal összehasonlítani, mert torpedóvetővel nem rendelkeznek és így harci készségük lényegesen kisebb, mint a németeké.

A jegestengeri flotta,

melynek támaszpontja a murmanszki öbölben levő Poljarnoje, egy flottavezetőből, nyolc rombolóból és tíz nagyobb és közép nagyságú tengeralattjáróból áll. A jegestengeri és keletitengeri flotta kisebb egységeket, beleértve a rombolókat is a Stalin-csatornán keresztül, amely Szentpétervártól a Ladoga- és Onegatavakon át a Fehér-tengerbe torkolodik, kiűszelhetnek egymás között.

A feketetengeri flottát

a szovjet harmadik nagy csatahajójából, a 23.000 tonnás „Pariskaja Komuna”-ból, négy közép nagyságú régi, valamint valószínűleg két újabb cirkálóból, három flottavezetőből, tizenöt rombolóból, három torpedónaszádból, harmincyolc különböző nagyságú tengeralattjáróból, négy aknarakó- és tizenöt aknakutató hajóból áll.

A Távolkeleten

csupán könnyű tengeri erék állomásoknak: két flottavezető, 10 romboló, hat torpedónaszád, száz, részben egészen modern tengeralattjáró, hat egyenkint 2500 tonnás ahnarakó- és nyolc aknakutató hajó.

A szovjet flotta újjászervezésénél a könnyű egységekre fektették a főszűt, ezek között is elsősorban a tengeralattjárókra. Ezeknek az egységeknek eredményessége nagy mértékben függ a kezelő személyzettől, főként pedig a hivatásos tengerészet kiképzésétől. Mert hiszen végeredményben mégis csak az emberek és nem a hajók harcolnak. Azt a veszteséget, mely a szovjet haditengerészetet a Finn öbölben érte, semmiesetre nem tudják pótolni.

TRANSILVANIA magyar FOGMÜTEREM

Alapítva 1920-ban.

neurești, Str. Buzesți 12. Telefon 4.16.96.
Műfogak speciális készítése!!! Arany, porcellán és platina színű fehér fémből. Pontos, lelkiismeretes és tartós munkák. Fizetési feltételek és kedvezmények. Rendelés vásárlásnap délelőtt is!

— Az európai sakkbajnokság küzdelmeit szeptember 8—10 között bonyolítják le, tizennégy állam képviselőinek részvételével, Münchenben.

— Milyen nehéz egy pont az i-n? Az Amerikai Egyesült Államokban szinte a legújabb időkig teljes zavar uralkodott a súlymérés területén. Szinte minden állam más és más súlymérést használt. Végre aztán felállítottak egy mértékegységszerű hivatalt, amelynek felszerelése az egész világon páratlan. Hogy milyen pontos mérésekre képesek, azt legjobban jellemzi az a precíziós mérleg, mellyel a további egysúlyokat ellenőrzik. Ha ezen a mérlegen pontosan megmérnek egy darab papírost, aztán a papírra csak egész halványan rányomnak ceruzával egy pontot, a mérleg nyelve azonnal kibillen s meg lehet állapítani, hogy hány százéves grammi súlyt jelent az a lehelletnyi ceruzanyom.

A magyar atlétikai bajnokságok utolsó két száma. Szombaton Budapesten játszották le ezt a két számot. 3000 m-es akadályversenyben Szilágyi győzött 9:42.4 idővel Szabó előtt, aki 9:52 időt futott. A kalapácsvetésben Biró győzött 48.45 m-el Német előtt, aki 47.06 m-t dobott.

— Az elbizakodott szkunk. Az Amerikában élő fekete-fehér csikos szkunk nevű állat azzal védekezik támadói ellen, hogy nagyon kellemetlen szagot áraszt ki magából. A ragadozó állatok ismerik ezt és undorodnak tőle, ha látnak egy szkunkot. A szkunk tudja ezt és bátran jár egyenes irányban, nem fél támadástól. Ez a bátorság azonban sokszor halálát okozza, mert nem menekülnek az autók elől sem, bizván abban, hogy az is kikerüli a szagukat. Ezért aztán leggyakrabban ezt az állatot gázolják el az autók. Egy 1000 kilométeres útvonalon 22 elgázolt szkunk teteme hevert, de egyetlen más állat sem. Idővel valószínűleg megtanulják a szkunkok is, hogy az autók nem undorodnak a szaguktól s nem kerüli ki őket.

Hirdessen a
Déli Hírlapban!

A DRUKKER ÉS A GYERMEKALDÁS

A futballdrukker otthonában ül és sportrovatába temetkezik. Egyszerre csak beront a szülésznő:

— Nagyságos ur, kérem, megérkezett a kislány. A drukker bólint és tovább olvas. Nemsokára újra beront a szülésznő:

— Nagyságos ur, még egy kisleány.

A drukker most már dühös:

— H... — szól rá a szülésznőre, — ne zavarjon minden pillanatban. Számolja össze a gyerekeket és a második felidő végén mondja be a végeredményt.

Minden
 attrakció
 fellépMa és
 mindennap„Moulin Rouge“ Bar
 varietéban Arad
 a CFR állomással szembenPATUSINSKY GITTA
 énekel a legújabb
 slágereketANNA MAY WOUNG japán akrobata
 táncosnő

Don er Nando | Lenarth Erika

Telefonszám 14-06

Asztalok előre foglalhatók

Jégbehűtött italkülönlegességek

Figyelmes kiszolgálás

LEGUJABB

Álhírek béketárgyalásokról Finnország és a Szovjetunio között

A finn távirati iroda a következő hivatalos cáfolatot tette közzé:

Felhatalmazást nyertünk, hogy mindazokat a híreket, melyeket egyes külföldi lapok és rádióleadó állomások terjesztenek arról, hogy Finnország egy ide-

gen állam fejének közbenjöttével Stockholmban és Helsinkiben béketárgyalásokat kezdett volna a Szovjetunióval, mivel az eddig elért harcéri eredmények nem elégitik ki, a meghatározottabban megcáfoljuk.

— Hivatalos közlemény. Bucurestiből jelenti a Rador: Antonescu Ion tábornagy, államvezető rendelete alapján a belügyminisztérium közli, hogy a kommunisták által elkövetett esetleges szabotázs-cselekmények esetén husz zsidó s öt nem zsidó kommunistát agyonlőnek.

— Buzoianu Alexandru timisoarai vezető-ügyész kitüntetése. Buzoianu Alexandru timisoarai vezetőügyész, aki mint háborús cserkész résztvett az elmúlt világháborúban, kitüntették és megkapta az I. Ferdinand-rendjelet a szallagon a kardokkal.

— Meghalt Bukovina közigazgatási ügyvivője. Cernautiból jelenti a Rador, hogy hétfőn reggel az egyik cernautii szanatoriumban meghalt Roisianu Alexandru, Antonescu Ion államvezető-tábornagy bukovinai közigazgatási ügyvezetője. A halott korporsóját repülőgépen Bucurestibe szállították.

— Az aradi romanizálási felügyelő felhívása a vállalatokhoz. Az aradi romanizálási felügyelő a vonatkozó törvényrendelet értelmében felszólította az aradi és aradmegyei cégeket és vállalatokat, hogy a romanizálásra vonatkozó nyilvántartás elkészítése végett szeptember 13-ig kimutatást kötelesek benyújtani a romanizálási hivatalnak (Arad, Carol-körút 19 szám) összes fizetett alkalmazottaikról. A kimutatás a romanizálási hivatalnál beszerezhető nyomtatványon készíthető el. A kimutatások adatainak ellenőrzése végett állandóan kéznél kell tartani az alkalmazottak születési anyakönyvi kivonatát és iskolai végzettségét igazoló okmányát. Amennyiben a zsidó alkalmazottat már megkettőzték etnikai románnal, be kell mutatni az erre vonatkozó miniszteri jóváhagyást is.

— A horvát tábornagy gyászja. Zágrábról jelenti a Rador, hogy Kvaternik marsall felesége rövid betegség után vasárnap meghalt.

— Apa és három gyermekének megrendítő szerencsétlensége. Madridból jelentik, hogy Baza helységben egy apa és három gyermeke gázmérgezés következtében meghalt. Az egyik gyermek egy növényi vegyi anyagokat előállító üzem hőmáslátógódrébe esett s amikor apja és két testvére mentésére siettek, ők is odavesztek. Egy munkás igyekezett rajtuk segíteni, de az is mérkezési tünetek között súlyosan megbetegedett.

H. Sziklay Gizi tánciskolájában

(Arad, Calea Banatului 8—10) Szeptember hó 7-én új táncoklon kezdődik. Beiratkozások egész nap az iskola helyiségében.

— Újabb aradi zsidó ingatlanokat vett birtokába a romanizálási központ. Előző lapszámainkban több, mint hatvan olyan kisajátított aradi zsidó ingatlant soroltunk fel, amelyeket a romanizálási központ birtokába vett. A romanizálási központ újabb kimutatása szerint az alábbi aradi ingatlanok az állam birtokába mentek át: Czitrom Ilona Muciu Scaevola-utca 32—36 szám alatt lévő háza, Austerweil Erzsébet Ep. Radu-utca 21 szám, Guttman Mária és özv. Tausz Imréné Granicerilor-utca 18 szám alatt, Breitmaier I. Saguna-ut 59a, Mendel Erzsébet Paul Chinezul-utca 2 szám, Feldman Erzsébet Cicio Pop-utca 4 sz., a zsidó hitközség Cercetasilor-utca 14 szám és Radulescu-utca 6 szám, Poplitky Veta Cap. Ignat-utca 38 szám, Eckner Ac. Mircea Stanescu-utca 7 szám, Pataki Eszter Miron Costin-utca 14 szám és Aurel Vlaicu-ut 108 szám, Winterstein II. és Winterstein Jenő Matasari-utca 32 és 33 szám, Zimuer Salamonné Lahovari-utca 36 szám, Frisch Szidónia Maximilian-utcaiban lévő háza és Sugár Lea és Sugár Salamon Motilor-utca 3c szám alatt lévő ingatlana.

— Elégett negyven szekér szalma. Vasárnapra virradó éjjel hatalmas tűz volt Arad egyik külvárosában, Gájban. Nenadov I. Sft. Ioan-téren lakó gazda udvarában keletkezett a tűz és néhány negyven szekér szalmát pusztított el. A kár jelentékeny.

— Felakasztotta magát egy gazda. Jánosi Mihály hatvankét éves butni gazdálkodó felakasztotta magát és meghalt.

Diákoknak

szükséges igazolványképeket 15 százelet kedvezménytel egyorsón a legjobb kidolgozással készít.

FOTO ELITE

Timisoara, szemben a Timis-Bega palóával.

— Kereskedelmi tárgyalások Németország és Törökország között előreláthatólag szeptember hónap végén kezdődnek, — írják a török lapok.

— Újabb harmincnapos vizsgálati fogság az aradi zsidó ingatlanok átírása ügyében. Az aradi zsidó ingatlan panama ügyében több mint egy hónappal ezelőtt mintegy 20 személyt vettek őrizetbe, akik részben eladók, részben pedig mint vevők vagy közvetítők szerepeltek. Harminc napos vizsgálati fogságuk most letelt és a törvényszék újabb harminc napos vizsgálati fogságot rendelt el ellenük.

N. Bérczy Ilona

(Arad, Horia 2) kezdő táncanfolyamot e hó 17-én, este fél 9 órakor nyit. Külön órák és csoportos tanítást megbeszélés szerint vállal.

Vasárnaponként haladóknak gyakorló óra. Érdeklődni Arad, M. Nocoara 16. sz. alatt lehet.

— Horvátországban megszüntették az amerikai konzulátus működését. Zágrábról jelenti a német távirati iroda: Lorkovics horvát külügyminiszter tegnap közölte a külföldi újságírókkal, hogy a kormány megszüntette Horvátország területén az amerikai konzulátusok működését.

— Az aradi nyugdíjgyűléslet Str. Eminescu 20. szám, értesíti tagjait, hogy szeptember 1-től kezdve három napon át befőzési cukrot oszt ki. Elnök.

— Meghalt az amerikai tengeri flotta parancsnoka. Washingtonból érkezett szűkszavú jelentés szerint Patrick Edward amerikai altengernagy, a hajókisértek szolgálatának főnöke szolgálat közben meghalt. Közelebbi részletek halálának körülményeiről még nincsenek.

— Ékszerlopás Aradon. Codreanu Elena aradi háztulajdonosnő jelentést tett a rendőrségen, hogy az elmúlt éjszaka ismeretlen tettes alkules segítségével behatolt Radu Afumatu-utca 38 szám alatt lévő lakásába, ahonnan mintegy százezer lei értékű ékszert lopott. A lopást a helyzettel ismerős egyén követhette el.

Legideálisabb arcszépítő, finomító a FÖLDES-féle GENIUS arccrém, esteli és nappali használatra. 1 tégely ára lei 60.—, GENIUS-puder 1 doboz ára lei 60.— FÖLDES GYÓGYSZERTÁR, ARAD.

A német propagandaügyi miniszter a velencei filmkiállításán

Rómából jelenti a Rador: Göbbels dr. német birodalmi propagandaügyi miniszter Pavolini olasz népművelésügyi miniszter meghívására vasárnap reggel Olaszországba érkezett és hárommotoros repülőgéppel a velencei San Nicolo di Lido repülőtéren szállt le. A német vendéget Pavolini miniszter fogadta és üdvözölte bajtársi szeretettel. Göbbels dr. ezután a megjelent olasz és német személyiségekkel beszélgetett, majd elhaladt a tiszteletére kivonult diszszázad soraiba előtt. Ezután a „Cyprus” nevű könnyű vitorlás hajóra ment, ahol olaszországi tartózkodása folyamán lakni fog. Délután Göbbels dr. megkoszoruzta a hősi halottak emlékművét, majd meglátogatta a velencei fasiszta székházat. A város lakossága mindenütt melegen ünnepelte a német minisztert.

Göbbels és Pavolini miniszterek résztvettek a velencei filmkiállítás első vetítésén: a velencei helyőrség sebesültjeinek számára készült filmdarabot mutatták be ezuttal. Este a két miniszter Volpi gróf a filmkiállítás elnöke kíséretében megjelent a filmkiállítás ünnepi mozielőadásán, mely alkalommal nagy sikert aratott Ucinski „Hazatérés” című német filmje.

— A mozdony elütötte a pályakocsit. Ramnicu Saratból jelentik, hogy a megyebeli Voetinu község közelében borzalmas szerencsétlenség történt. Több vasúti munkás egy pályakocsin Voetinu felé haladt, amikor egy teljes sebességgel szembejövő mozdony elütötte őket. A hat munkás közül kettő a helyszínen meghalt, míg a harmadik a kórházban szenvedett ki.

— A Németország és Franciaország közötti kapcsolatok — jelentette ki Brinon francia miniszter az amerikai újságíróknak — normálisak, de általános politikai megbeszélések nem folynak a két kormány között.

— TOVÁBBKÉPZŐ TANFOLYAMÁRA, amely már harmadik éve működik, jelentkezéseket elfogad és felvilágosításokat ad a Szociális Misszió, szeptember 1—15-ig, naponta délelőtt 10—12 óráig, az egyesület helyiségében Arad, Greceanu-utca 20. szám alatt.

— A linoleum megöli a bacillusokat. Rendkívül érdekes eredményekről számol be egy amerikai tudós a linoleummal folytatott kísérletei kapcsán. A kísérletek alkalmával kiderült, hogy a linoleum már csak azért is kiválóan alkalmas padló burkolására, mert rendkívül nagy baktériumölő ereje van. A tudós 300 ezer baktériumot telepített egy friss linoleumdarabra és megállapítása szerint 24 órával később hirmondó is alig maradt belőlük. Ezt a baktériumölő hatását a linoleum a lenolajnak köszönheti, amelyet előállításához felhasználnak.

Ügyeletes gyógyszerterárok

Kedden, szeptember 2-án Aradon a következő gyógyszerterárok tartanak éjszakai szolgálatot: Niedermayer (Szerb-palota), Kain (Avram Iancu-ter) és Hajós (Regina Maria-ut).

Augusztus 30-tól szeptember 5-ig Brasovban a következő gyógyszerterárok tartanak éjszakai szolgálatot: Singer (Regele Mihai-ut 20) és Eichhorn (Calea Victoriei 39.)

Mozi

Aradon a mozik műsora a következő: Fórum: Árviz Indiában (Angol film.) Corso: Pillangó kisasszony (Olasz film.)

CORSO (ARAD) Tel. 23-64
Egyedüli mozi Aradon, nyitott tetőve

Még csak két napig PUCCINI halhatatlan remekműve

Pillangó kisasszony

MARIA CEBOTARI
LUCIE ENGLISH

Előadások 5, 3, 5, 7:30, 9:30 kor

Híradó

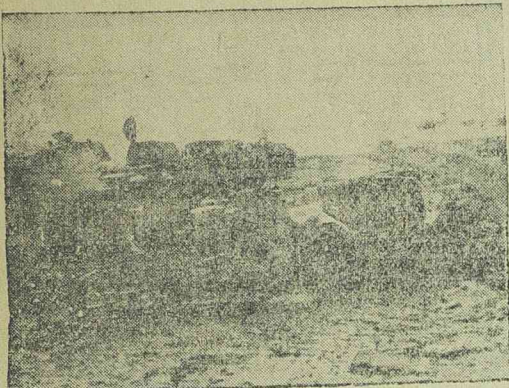
Jön!

Jön!

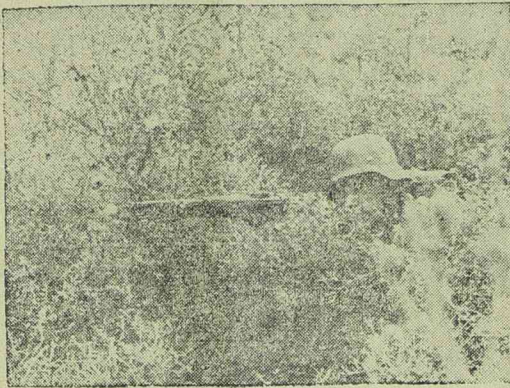
Az őszi szezon laghatalmasabb filmalkotása

Buvárhajók előre

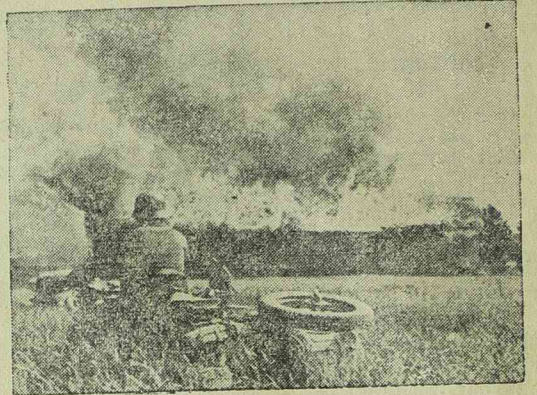
A legendás hírű német buvárhajók ragyogó hőstetteinek gyönyörű filmje

Szétlőtt szovjet gépkocsik az egyik ukrain országon

Jól elrejtőzött német előőr
a keleti fronton

Égő házak jelzik a visszavonuló szovjet csapatok utját

= KÖZGAZDASÁG =

Újból meghosszabbították az egy és két leies váltópénzek érvényét

Bucurestiből jelentik, hogy a pénzügyminisztérium rendeletileg október 31-ig újból meghosszabbította a nikkell 1 és 2 leies váltópénzek érvényét. Az érték becseserlést a behajtási pénzügyigazgatóságok

és a kerületi adóhivatalok intézik. Közlj még a minisztérium, hogy az október 31-i határidőt semmi esetre sem hosszabbítják meg és ezen a napon tul ezek a váltópénzek elvesztik forgalmi értéküket.

Szikvizgyárak számláinak felbélyegzése

A központi bélyegbizottság 1940 november 21-i körrendeletével megengedte, hogy a szikviz eladása utáni számlabélyeg helyett minden husz kilogramos szénsavas tartály szállítása esetén 23 lei számlabélyeg rojnak le, ami megfelel a számlák utáni 0.60 százalékos aránylagos illetéknek. A bélyegtörvény 14. szakaszának 13. paragrafusában előírt 0.60 százalékos aránylagos illetéket április 1-en tudvalevően egyesítették a 0.40 százalékos repülőbélyegilletékkel.

Ennek következtében a szikvizgyárosok a husz kilogram szénsavat tartalmazó tartály után 38 lei okmánybélyeg tartoznak leróni, miután a bélyegbizottság megállapítása szerint husz kilogram szénsavval 3750 lei értékű szikvizet állítanak elő. Az illetékes szervek utasítást kaptak, hogy április 1-ig visszamenőleg ellenőrizzék a kibocsátott számlákat és minden egyes esetben az egyszázalékos kvótát hajtsák be.

Jó tudni

hogy sok növény gyakori betegsége a rozsda. Sárga, barna, vagy fekete, apró porszerűség jelennek meg többnyire a levélen. A porszerűség később felrepednek és szétporladnak. Ha a betegség felülből mértékben jelentkezik, ellene úgy védekezhetünk, hogy a beteg növényrészeket eltávolítjuk és megsemmisítjük. Elő kell segíteni a növény erőteljes fejlődését. Sokszor eredményt érünk el egyszázalékos szódás rézgálicoldattal való többszöri permetezés által.

Kétféle millió fontba kerül a török távbeszélőhálózat korszerűsítése. A török közlekedésügyi minisztérium kétféle millió török font hitelt nyitott a távbeszélőhálózat korszerűsítésére. Törökországban különben minden hétszázhetedik lakosra jut egy telefonkészülék.

Tizenháromezer gazda vesz részt a kukoricaversenyen. A szokásos évi buzaverseny az idén elmaradt, a kukorica minőségi és mennyiségi versenyt azonban a földművelésügyi minisztérium megrendezte minden megyében. Erdélyben és Bánságban Alba, Arad, Bihar, Caras, Severin, Sibiu, Tarnava Mare, Tarnava Mica, Timis-Torontal és Turda megyékből vettek részt a versenyen. A minisztérium közlése szerint a versenyre tizenháromezerháromezrésszázegynyolc termelő jelentkezett.

IGAZOLVÁNYKÉPEK

Gyermekfelvételek **PORTRÉK**
MŰVESZI KIVITELBEN
JUTANYOS ÁRON
K É S Z Ű L N E K

FOTO STUDIO

ENGEL ENDRE

TI MIȘOARA I., PIAȚA LIBERTĂȚII 4

Kis- és nagymalmok érkekezete a közellátási államtitkárságon. Negel Dumitru közellátási államtitkár elnökletével a kis- és nagymalmok képviselői értekezletet tartottak a közellátási államtitkárságon. Ennek során megvitaták a buzaellátás kérdését.

Az agrárreform munkálatainak befejezése. A földművelésügyi minisztérium bizottságot nevezett ki, amely az agrárreform munkálatainak befejezését vezeti.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti): Szabadforgalmu devizák (90 százalékos felárral): Dollár 187.60—195, svájci frank 43.87—45.60. Kliring devizák: Drachma 1.21—1.22, dinár 2.898—3.05, német márka 59—60, szlovák korona (38 százalékos felárral) 4.68—4.77, pengő 26.50—27, dán korona 30—30, finn márka 2.50—2.50, török font 92—92, lira 9.50—9.50, francia frank (38 százalékos felárral): 3.15—3.27. Font devizák (90 százalékos felárral): Angol font 756.52—zák (90 százalékos felárral): Angol font 756.52—786.33, egyiptomi font 775.92—806.49, palesztinai font 759.37—789.30.

Határidő napló

SEPTEMBER 10:

Kertészetek forgalmi adója havonta eddig a napig kifizetendő.

Őskavas készletek havonta eddig a napig bejelentendő.

A július 31-ig a vámhivatalhoz érkezett behozatali engedélynélküli áruk utólagos vámolása eddig a napig lehetséges.

SEPTEMBER 15:

Erdőirtás megkezdése az érvényben levő rendelkezések figyelembevételével.

Belföldi mezőgazdasági gépgyárak kimutatást tartoznak felterjeszteni a közellátási államtitkárság árellenőrző osztályához a gyártási költségekre vonatkozóan.

Visszacsatolási kölcsönt jegyezni:

köteleesség!

Rádió

KEDD, SEPTEMBER 2.

Bucuresti: 6 Indulók, hírek, hangverseny. 12.20 Déli hangverseny. 12.30 Hírek. 12.50 Katonaóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 17.30 Hírek. 17.40 Előadás. 18 A rádiózenekar hangversenye. 19 Tudományos szemle. 19.15 Strauss zene. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó.

Rövidhullámú román adó. 23 Német nyelvű adás, hanglemezek. 23.20 Olasz nyelvű adás, hanglemezek. 23.40 Francia nyelvű adás, hanglemezek. 24 Angol nyelvű adás hanglemezek.

Budapest I. 6.40 Torna, 7 Hírek, utána hanglemezek. 10 Hírek. 10.20 Előadás a Radnai alpesek címen. 10.45 Divattudósítás. 12.10 Katonazene. 12.40 Hírek. 12.30 Rádiózenekar hangversenye. 14.30 Hírek. 15.20 Táncezene. 15.40 Háziasszonyok beszélgetnek. 16.10 Gyermekóra. 16.45 Hírek. 17.15 Hanglemezek. 17.30 Előadás a kisipar munkaalkmalmi címen. 17.50 Szalonzenekar hangversenye. 18.30 Előadás Utazás Nyugat-németországban címmel. 19 Hírek. 19.20 Tölgyesi Julia és Várkonyi István énekel. 20 Zilahy Lajos csevegése. 20.15 Táncezene. 20.40 Előadás Erdély az évszázadok folyamán versben címmel. 21.10 Waldbauer-Kerpely vonósnyegyes. 21.40 Hírek. 22.10 Cigányzene. 23 Idegennyelvű hírek. 23.25 Hanglemezek. 24 Hírek.

Budapest II. nem közvetít műsort.

SZERDA, SEPTEMBER 3.

Bucuresti: 6 Indulók, hírek, hangverseny. 12.20 Hanglemezek. 12.30 Hírek. 12.50 Katonaóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesültek órája. 17.30 Hírek. 17.45 Előadás. 18 Zenekari hangverseny. 19 Irodalmi szemle. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó.

Rövidhullámú román adó. 23 Német nyelvű adás, hanglemezek. 23.20 Olasz nyelvű adás, hanglemezek. 23.40 Francia nyelvű adás, hanglemezek. 24 Angol nyelvű adás hanglemezek.

Budapest I. 6.40 Torna, 7 Hírek, utána hanglemezek. 10 Hírek. 10.20 Előadás. 10.45 Előadás Hogyan került Buda török kézre címen. 12.10 Szalonzene. 12.40 Hírek. 12.30 Hanglemezek. 14.30 Hírek. 15 Arfolyamhírek. 15.20 Zenekari hangverseny. 16.15 Hangképek a Fehér tóról. 16.45: Hírek. 17.15 Zenekari hangverseny. 18 Kiss Pál előadása a szivbajokról. 18.25 Cigányzene. 19 Hírek. 19.20 Radnai Ilona előadása Kalottaszegről. 19.50 Magyar gitár-est. 20.15 A bumerang című színijáték előadása. 21.40 Hírek. 22.10 Hanglemezek. 23 Idegennyelvű hírek. 23.25 Cigányzene. 24 Hírek.

Budapest II. nem közvetít műsort.

A „SOLAGRA“ S. A. R.

megkezdte az új termésű olajmagvak (repcemag és lenmag) átvételét és kifizetését a Fabrica Unită de Lacuri și Vopsele cégnél, Timișoara II., Splaiul Penes Curcanul 4. szám.

SPORTTESEMÉNYEK

Befejeződött a tavaszi bajnokság

A tavaszi bajnokság hátralévő két mérkőzését vasárnap játszották le Bucurestiben:

UNIREA TRICOLOR—SPORTUL STUDENTESC 3:1 (1:0)

A bajnokcsapat utolsó mérkőzését is megnyerte, a lilákcsoport nem tudta kétségesen tenni az oborai győzelmét, akiknek csapata már komoly edzésekkel készülődött a mostani idényre, ami játékokon meg is látzott. Az Unirea Tricolor most ősszel is be akarja

bizonyítani, hogy a sokak által vitatott tudása még is csak megvan és megérdemelten szerezte meg az elmúlt bajnoki évben a bajnoki címet.

RAPID—VENUS 0:0

A vetélytársak harca gólnélküli döntetlennel végződött. A Venus egyenlő ellenfele tudott lenni a Rapidnak, amelynek csapata csak kevés változáson ment keresztül.

Zuhogó esőben csekély számu közönség előtt játszottak a csapatok a Vörös Kereszt javára

A timisoarai Banatul pályára hirdetett kettős mérkőzésre alig száz főnyi közönség ment ki a zuhogó esőben, amely a játékokra is nagy befolyással volt.

CHINEZUL—BANATUL 8:2 (4:1).

A lila-fehérek erősen tartalékoló csapata — két kapus a mezőnyben is játszott — kényelmesen győzött a kerületi bajnokságban a második helyen végzett Banatul felett. A lilánál különösen a fedeztsor játszott kitűnően.

A gólok sorrendje 5. p. Droppa, 13. p. Illés, 18. p. Spaia (11-esből), 23. p. Wilhelm, 30. p. Illés, II. félidő 8. p. Dolga, 13. p. Petsovsky, 22. p. Szklenárik, 26. p. Wilhelm, 30. p. Wilhelm.

A csapatok összeállítása ez volt:

Chinezul: Momirov — Koch I, Koch II — Loconcz, Petsovsky, Freihardt — Illés, Csapó, Szklenárik, Wilhelm, Droppa.

Banatul: Telnoran — Dumitru, Mioc — Neamtu, Spaia, Weidmann, Russu, Dolga, Minea, Dee.

RIPENSIA—CAMT 4:1 (2:0)

A gólarány nem felel meg a mutatott játéknak, mert a CAMT legalább annyit volt támadásban, mint a Ripensia. Mig azonban a CAMT támadásait nem kísérte siker, addig a Ripensia csatárait nagyobb áttűtő erő is jellemezte.

A játék folyamán a CAMT van inkább fölényben, mégis a 10. és 17. percekben Kovács egyéni kitéréseivel a Ripensia vezet a félidőben 2:0-ra. Szünet után a 3. percben Zsifkovits góljára a 8. percben Burok felel, majd a 15. percben Barna öngólt vét.

A csapatok kezdésre így álltak fel:

Ripensia: Cristí — Tóth, Ferenczy — Jorjeca, Kotormányi, Coman — Mircu, Zsifkovits, Kovács.

Mioc, Voda.

CAMT: Mihályfi — Frohmann, Steinbach — Barna, Androvits, Pana — Heinemann, Tóth, Galgóczy, Jánosi, Burok.

ELECTRICA—CFR 4:2 (2:1).

Ezt a mérkőzést az Electrica pályáján játszották le, itt is igen csekély számu néző előtt — mindössze nyolcszáz lei bevétele volt.

Az Electrica megérdemelten győzött Biró (3) és Pantea góljaival. A CFR részére Inczedy (2) volt eredményes.

Előzőleg az ifjusági csapatok játszottak: Electrica—CFR 3:1 (2:1).

AZ ORSZÁGOS ATLETIKAI BAJNOKSÁGOK EREDMÉNYEI

A fővárosi ANEF-stadionban megtartott országos atlétikai bajnokságok szép siker jegyében zajlottak le. Csaknem minden számban nagy küzdelmek voltak és az eredmények is jobbára megfelelnek a várakozásnak. Az új bajnokok a következők:

400 m: Ludu 55.8 mp; 1500 m: Talmaci 4:22.2; rudigrás: Dragomir 340 cm; diszkoszvetés: Garau 39.56 m; távolugrás: Müller 6.85 cm; 200 m: Moina 23.2 mp; 800 m: Talmaci 2:05.8; gerelyhajítás: Roman 49.73 m; hármasargrás: Stoichifescu 13.83 m; 10.000 m: Dinu Cristea 33:36.4; 4x110 m váltófutás: Universitatea 44.7 mp; 4x400 m váltó: Viforul Dacia 3:45; 400 m gátfutás: Telorean 61.5 mp; 100 m: Moina 10.9; 5000 m: Dinu Cristea 15:59.4; sulydobás: Gurau 13.98 m; magasugrás: Nistor 175 cm; három kilométeres gyaloglás: Firea 14:21.8.

Tátos Európa-csúcseredménnyel győzte le Björn Borgot

A magyar uszók svédországi portyájának legutóbbi versenyén a fiatal Tátos nagy sikert ért el mert a 400 m-en új európa- és magyar csúcseredménnyel legyőzte Björn Borgot, a kiváló svéd uszót. A nagyszerű 400 m-es eredmény a 440 yardos verseny lezárása közben született meg, amelyen ugyancsak Tátos győzött, maga mögött hagyva a svéd csúcseredményt uszó Borgot. A részletes eredmények a következők:

440 yardos gyorsuszás: 1. Tátos 3:47.7, 2. Björn Borg 4:50 új svéd csúcseredmény, 3. Vörös 5:03.8.

400 m gyorsuszás: Tátos 4:46.4 új európai és magyar csúcseredmény!, 2. Björn Borg 4:48, 3. Gróf 5:01.4.

100 m gyorsuszás: Tátos 1:00.5, Borg 1:00.7, Gróf 1:03.5. Tátos a 100 m-en is legyőzte a kiváló svédet.

NEM MARADT MEGLEPETÉS NÉLKÜL A MAGYAR NB I VASÁRNAPI FORDULÓJA

A magyar labdarúgó NB I vasárnapi eredményei közül a legnagyobb meglepetés a DIMÁVAG súlyos kolozsvári veresége volt. Az eredmények a következők:

Gamma—WMFC 3:0 (0:0). A feljavított Gamma első nagy győzelme, ugyancsak meglepetés.

NAC—Szolnok 1:1 (1:0). A Szolnokon lejátszott mérkőzésen a nagyváradiak pontot adtak le.

Ferencváros—Lampart 9:2 (5:1). A Ferencváros védelme ugylátszik nem tud mérkőzést gól nélkül meguszni.

Elektromos—Kispest 1:0 (0:0). Nehéz küzdelem után a jobb védelemmel rendelkező „Tromos” győzött. Újpest—SalBTC 3:1 (0:0). Az Újpest is összeszedi magát a Ferencvárostól elszenvedett nagy vereség után.

Szeged AK—SzVSE 8:1 (4:1). A szegedi rangadót a SzAK nyerte az ujonc vasutasokkal szemben.

KolAC—DIMÁVAG 3:0 (1:0). A kolozsvári atlétikai csapata alighanem még számos meglepetést okoz majd az NB I egyesületeinek.

Sport-Foto-Optic

A legelőször sportcikkek és azok javítása

A. M. Mulley-né

TIMISOARA

I. Str. Solderer 11

Telefon 10-19

Fióküzlet: IV. Bul. Berthelot 10

A VÖRÖS POKOL

Pjotr Fedorovics Tobeljov élményei a vörös paradicsomban

A DÉLI HIRLAP
EREDETI REGÉNYE

Írta: ANDREJ ANDREJOVICS KRIMOV

19

Most aztán, hogy Katját így láttam viszont, sehogysam tudtam megjelenését emlékeimmel összeegyeztetni.

Nem volt azonban időm ezen sokat töprengeni, mert Katja, aki a lépcsőn már megindult lefelé, újból rámszólt:

— Várj, tavisar!

Néhány lépéssel mellettem termett, megfogta karomat és, tovább vezetett.

Mikor a fiatal munkások csoportjától már annyira jutottunk, hogy senki nem hallhatta meg szavainkat, így szóló suttozva:

— Látom, hogy megismertél, Pjotr Fedorovics Tobeljov. De nézd, én is felismertelek ebben a ruházatban. Fent voltam az emeleten az egyik utcai szobában, ahol éppen dolgom akadt és véletlenül lenéztem az ablakon keresztül. Bárha úgy tudtam, hogy téged többi társaidal együtt agyonlöttek, a szemed torzborz külső ellenére is nyomban elárulta nekem, hogy te vagy az. Ugy van?

— Ugy van, Katja Vladimirovna. És most feljentesz engem, ugye, Katja?

Halkan nevetett:

— Már hogy jelentenélek föl, te golyó? Örülök, hogy életben vagy és társam lehetsz a munkában.

Elhúzódtam tőle.

— Csálódsz, Katja Vladimirovna, sohasem segídezhetem neked kommunista munkában. Akkor inkább csak jelents föl.

— Hát persze, — sugdosott tovább, — a külsőm után valóban kommunistának nézel. De esküszöm neked a kazáni Szent Szűzre, hogy nem vagyok az.

Kérdőn tekintettem rá.

A harmadik utcában jártunk már akkor és Katja megállott az egyik ház előtt.

— Ebben a házban lakom, Gyere föl hozzám. Sok beszélgetni van és az utcán nem tárgyalhatunk, mert a biztonságunkat és az életünket kockáztatjuk.

Felkocogtunk a második emeletre. Katja a zsebéből kulcsot vett elő és kinyitotta az egyik ajtót. Beléptünk és aztán belülről gondosan bezárta ismét a lakást. Kis benyilóba kerültünk, amelyből szobába jutottunk. Tágas helyiségben találtam magamat. Az egyik fal mellett ágy, mosdó és szekrény állott, a másik mellett asztal, állvány samovárral és polc némi edénnyel.

— Az ott a hálószobám, — mutatott Katja Vladimirovna az ágy felé — ez pedig az ebédlőm. Az ablakközben van a toalettem, tükör, alatta fiók fésűvel, kefével. Amott pedig a szertáram.

Hátrafelé néztem arra a falra, amelynek egyik sarkában az ajtó volt, amelyen bejöttünk.

Ott egy csomó ruhanemű lógott a fogason és láttam, hogy van két-három férfi ruha is.

Katja leültetett, levetette bőrkabátját, amely alatt kockás bluzt viselt és meggyújtotta a samovárt.

Kenyeret és sajtot készített kis tányérokban az asztalra, majd csészékbe beleöntötte a teát. Közben beszélt:

— Feljelentettem az apámat, mert bosszút kellett rajta állanom, mert vőlegényemet, Vladimir Ivanovics Kolegerszkijt agyonlötte. Apámat kivégezték. Fájt a szívem érte, mint apáért, mert jó volt alapjában hozzám, de mint gyilkos megérdemelte a sorsát. Cselekedetemért a néptanáctól állást kaptam. Az állásom bizalmas állás. Jogom van minden szervezetenél, minden hivatalban megjelenni és beleüthetem az orromat mindenüvé. Félnék mindenütt tőlem, mert minden legkisebb szabálytalanságot bejelentek. Nem azért teszem ezt, mert lelkes kommunista vagyok és azt akarom, hogy a kommunista elvek minden vonalon maradéktalanul érvényesüljenek. Hanem azért, mert az általam feljelentett bűnösöket szigorúan büntetik és pedig rendszerint halállal. Így aztán mégis csak apaszámom a kommunisták számát. Még a kivégzéseket is jogom van ellenőrizni és hogy ezt hogyan teszem, remélem, lesz majd alkalom meggyőződni róla.

Eztünk és teátunk.

Most már láttam, hogy Katjától nincsen okom félni és azért tartózkodás nélkül elmondtam neki mindent, ami velem történt. Elbeszéltem a haláltól való megmenekülésemet, az erdőn való rejtőzésemet, visszatermetet a városba, anyám halálát és azt a szándékomat, hogy munkát keresek.

Katja elégedetten bólintott:

— Szerencse, hogy idejében észrevettelek, Pjotr Fedorovics és így nem történt semmi baj. Tudd meg, hogy kommunista pártigazolvány nélkül nem mozogatsz és nem kaphatsz foglalkozást. Ezeket az igazolványokat már régen kiosztották és aki utólag kér olyat, annak igazolnia kell, hogy miért nem tette eddig és két tanút kell hoznia, hogy valóban kommunista.

— Akkor nekem le kell mondanom a párttagság igazolványról, — mondtam leverten.

— Ne ess kétségbe, Pjotr! Mindjárt lesz pártigazolványod.

A szekrényből kivett egy dobozt és abból kicsiny, vászonkötésű könyvecskéket tett az asztalra.

— Itt van néhány igazolvány. Lássuk csak, hogy melyiknek a személyleírása illik legjobban rád.

Figyelmesen nézte arcomat, hajamat és alakomat és bele-belenézett sorra az igazolványokba. Végre fölkiáltott:

— Megvan! Minden illik rád, még az életkor is. Te mostantól fogva Dimitrij Petrovics Usztszenszkij soffórtavisar vagy. Érted?

— Érttem. De hogyan jutottál ezekhez az igazolványokhoz?

— Hagyjad. Majd megtudod, hogyan lehet ilyen igazolványokat szerezni. Ezekre szükség van, hogy alkalomadtán adhassunk egyet olyannak, aki közénk való és semmi irata nincsen.

A vállamra ütött:

— Dimitrij Petrovics Usztszenszkij tavisar, fel a fejjel. Mint igazolványos kommunista párttag most már könnyen kapsz munkát.

A feleslegessé vált igazolványokat visszarakta a szekrénybe, ahonnan revolvert és tölténytáskát szedett elő és ezeket átadta nekem.

Visszamentünk a kommunista ifjúsági munkások szakszervezetébe, ahol Katjusa felvezetett a felvételi irodába.

(Folytatjuk.)

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Az apróhirdetések eredménye minden körülmények közt gyors és biztos. ALLÁSKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu. Vastag betűvel szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés husz leu. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 20 leu, minden további szó egy leu. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 leu, minden további szó kettő leu. Jelige és „Cim a kiadóban”-hirdetések után öt leu pótdíj fizetendő. Apróhirdetéseket felvesz I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Tel.: 28-10. II. kerületben: Hayer-tózsde, Str. 3 August 17. — Popovici trafik, Piata Badea Cartan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Tel.: 28-10. III. kerületben: Flander trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: Grosescu trafik, Pta Küttl. — Pribac Mária trafik templom mellett). — Grosz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flander trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: Grosescu trafik, Pta Küttl. — Pribac Mária trafik templom mellett). — Welter-trafik, Pta Dragalina 6. Tel.: 45-06. — Wittek trafik, Bulv. Regele Carol 54. — Colicoia trafik (v. Galgóczy), Str. Bratianu 15/a. Tel.: 45-13 (Corso mozi mellett). — Apróhirdetéseket Aradon felvesz Rudolf Mosse hirdetési irodája (Strada Eminescu 8. Telefon 17-11).

Alkalmazás

Hentes-segédet, csemegést és kiszolgáló lányokat felveszek. Czomor Péter, Arad. Piata Avram Iancu 16. (3360)

Ügyes gépészeket herefejítő készülék felszereléséhez és lakatosokat alkalmazok. — Friedrich Timisoara IV. Str. Vespasian 11. (2017)

Mindenest és mindenest szakácsnőt keresünk. Cim a timisoara kiadóhivatalban. (2119)

Tanoncokat fizetéssel

jó házból való fiukat vagy lányokat felveszünk bórdiszmuves műhelybe NOVALUX, Timisoara III., Stt. Virgil Onițiu 4

Kifutófiút azonnali belépésre keresünk. Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. sz. (4822)

Női szabósághoz önálló férfitársaságot keresek. Cim: Rudolf Mosse Arad, Strada Eminescu 8, irodájában. (3404)

Nem hadköteles, teljesen megbízható tehenész-család (kettő munkacsoport) és egy kertész-család november 1-re szerződött. Arad, Str. Abatorului 26. Kiss. (3405)

Főtéri uridivatüzlet Aradon, keres megbízható ügyes segédet, aki 3 nyelvet (román, német, magyar) jól beszél. Fényképes ajánlatokat, fizetési igényléssel, kérem Rudolf Mosse Arad, Strada Eminescu 8. sz. alá. (3396)

Tanulót keres Kozonich fogászati laboratoriuma. Timisoara IV., I. C. Bratianu 16. szám. (2128)

Intelligens tanulófiú felvétetik Földessy óránál, Timisoara III., Str. Doja 44. szám. (2128)

Tiszta bejárónő a reggeli órákra, egyedülálló nőhöz azonnala kerestetik. Máriánál. Cim a timisoara kiadóban. (1660)

NEUMANN ANTAL

zongora-technikus minden zongorával és harmóniummal kapcsolatos munkát (hangolás, tisztítás, angol és bécsi mechanikák javítása) vállal. Arad, M. Nicoara 16

Kendes, tiszta bejárónő a délelőtti órára felvétetik. Jelentkezni: Timisoara II., Str. 3 August 27, földszint, ajtó 7. sz. (4605)

Kocsis lisztüzletbe kerestetik „Cereala” sucursala, Timisoara III., Piata Lahovari 5. (2134)

GYÓGYSZERÉSZT vagy gyógyszerész-nőt diplomával, vagy anélkül, feltétlenül megbízható, három nyelvet beszélőt, hosszú alkalmazásra, azonnali belépésre keresek. Csillag-gyógyszertár, A. Gönczy, Alba-Iulia. (3064)

Ismert, jól bevezetett cég keres Ardeal és Banat részére agilis, komoly képviselőt. Textilszakmában jártas, vagy vasuti kedvezményrel rendelkező urat előnyben részesítünk. Részletes ajánlatot „Komoly existencia” jellegre Rudolf Mosse Arad, Strada Eminescu 8. sz. alá kérünk. (3403)

Keresek mindenest házvezetőnőt vidékre, aki egyuttal 20-30.000 lejtel társulhat biztos üzemhez. Cim a timisoara kiadóhivatalban. (2122)

Oktatás

Tangoharmonikát, zongorát legmodernebb módszerrel tanít külföldön végzett zeneszerző. Arad, Str. Baritiu 29. szám. (3390)

Gépirótanfolyam, 10 ujjas rendszerrel, szeptember 3-án kezdődik. Beiratkozások ugyanezen dátumig történnek. Triumph, Arad. Eminescu-utca 14. sz. Háttul az udvarban. (3357)

Angol nyelvtanítás kezdők és haladók részére. Megbeszélés délután 2-4 óráig. Timisoara III., Piata Asanesti 5. szám, II. em. 10. (2093)

Állást keres

Egyedülálló romai katolikus nő házvezetőnői állást keres, kisebb falusi háztartás vezetését is vállalja. Jártas a háztartás összes munkáiban. Kitiűnő, több éves bizonyítvánnyal rendelkezik. Cime: Klozik Mária, Belfir, Parochia. (3103)

Nyugdíjas tisztviselő 75%-os vasúti kedvezménnyel, román, német, magyar nyelvtudással megfelelő állást keres, szerény igényekkel. Ajánlatokat „Kaucióképes” jellegre a timisoara kiadóba kérek. (2110)

Középkorú nő, éves bizonyítvánnyal, házvezetőnői vagy szakácsnői állást keres. Rudolf Mosse Arad, Strada Eminescu 8. (3397)

Lakás

Különbejáratu, csinosan burorozott szoba, közel a villamoshoz, azonnal kiadó. Timisoara II., Str. Moise Nicoara 8. sz. (4300)

Egyszobás lakást keresek lehetőleg azonnala, vagy október 1-re. Cimeket „Gyermekeken házaspár” jellegre a timisoara kiadóba kérem leadni. (3012)

Különbejáratu burorozott szoba, fürdőszobahasználattal kiadó. Cim a timisoara kiadóban. (2129)

Negyszobás lakás fürdőszobával, vízvezetékkel, etc. kiadó. Cim: Timisoara, Colonia Blaskovics, Str. Murgu 13. sz., 2-4 óra között. (2131)

Adás-vétel

Veszek kalapácsmalmot (Medicago) hozzá egy petrol- vagy benzin motort, egy kis közüzöt (Concastor) egy 100-200 literes kis üstöt, egy kis vas víztartályt, kb. 200 méter 1 és 2 collos vízvezeték csövet és egy kézi téglaprést. Ajánlatok Gidaly Simon Simeria címre küldendők. (2107)

MIELŐTT VENNE, VAGY ELADNA külföldi vagy belföldi perzsát, antik butort, márkás porcellánt, ezüst disztárgyat, műtárgyat, festményt, szobrot, Wertheim-kasszát, írógépet, könyvrít-kasagot, linoleumot, irodaberendezést — forduljon bizalommal az „ARTA” bizományi üzletéhez, Arad, Strada Alexandri 5. szám. (3022)

Varrógépek, irodaberendezések, írógépek, hálósobák, ebédlők, matracok, ottománok, Thonet-székek olcsón eladók. Megvételre keresünk kombinált szobát, ebédlőt és teljes lakberendezést. Timisoara IV., Piata Küttl 2, az udvarban. (3115)

Keresünk tükröt, 1 méter noszu, félméter széleset. Ráma mellékes. Arad, Str. Nicolae Grigorescu 6. (3395)

Telket, cca. 150 négyszögölest, 18-20 m. utcai fronttal, lehetőleg közel a belvárosához, sürgősen megvételeire keresek. Cimeket „Nem zónában” jellegre Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. sz. alá kérek. (3400)

Cserépkályhát, jó állapotban levőt, veszek. Arad, Str. Alexandri 3. Házmesteri. (3398)

250 éves német orvosi könyvek eladók, szíveségből megtekinthetők a német könyvkereskedésben. Arad, Strada Eminescu. (3401)

Nagy ebédlődvány, tükör háttámlával és ruhaszékény eladó. Arad, Str. Ciorogariu 19. (3402)

Családi házat, 3-4 szobást, megvételre keresek, zónán kívül. Cimeket „Szeptember” jellegre a timisoara kiadóba kérek. (2132)

Női bőrcipőt, feketét, 40-est, alacsony sarokkal vennék, jó állapotban levőt. Gildné, Timisoara II., Str. Scolii 13. sz. (2030)

Használt portable-írógépet megvételre keresek. Mercantil, Timisoara II., Piata Traian. (2135)

„Sürgős” — Perlux-zseblámpát keresek vételre, jó árban, használatlant is. Timisoara I., Bulev. Diaconovici Loga 6. Földszint, telefon 41-98. (2136)

Finom sötétszürke hymalája felöltő, sellyem bélséssel, sovány termetre eladó. Jakucs, férfitisz. Arad, Bul. Regele Ferdinand 11. I. emelet 5. (3374)

Könyvszekrény, sötét, furnirozott, mattüvegezve, eladó. Arad, Str. Cetatii 9. Apart. 3. (3382)

Eladó szép két szoba- és konyhaberen-dezés, esetleg lakással együtt. Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (3388)

Figyelem! Figyelem!

„Dacia Felix” általános kereskedelmi közvetítő iroda. Timisoara II., Str. 3 August 25. szám. (Coronini-térrel szemben.) Közvetíti: házak és földke adás-vételét. Közvetíti ingatlan-cserét, magyarországi ingatlanlannal. (4600)

Szállóda, étterem Arad megye forgalmas községében, azonnal eladó. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (3352)

Famegmunkáló gépeket, szallagfűrészt, áteresztő gyalogépet és abrictert vételre keresek. Friedrich, Timisoara II., Str. Octavian Gaga 15. (2120)

Szöllő, négy hold Ghiorokon, kolnával, felszereléssel eladó. Bővebbet Aradon, Badea Cartan 1. Wolf. (3380)

Eladó egy recamier és egy ovális kihuzható ebédlőasztal, 6 párnázott székekkel. Timisoara-Fratelia, VIII-ik utca 6. sz. (2104)

Eladó kettő darab alig használt 4 HP. Dentz-motor. Arad, Str. Gen. Grigorescu 4-6. sz. (3399)

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyeget, íróasztalokat, varró- és írógépeket, hálósobát, ebédlő- és szalonbutorokat, csillárokat, festményeket, rekláméket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és disztárgyak nagy választékban. Veszünk megbízóink részére teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyeget, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota). Telefon: 19-75. (3098)

Különfélék

Kosztos diákok teljes ellátásra reuvelenek. Timisoara I., Strada Braniste 1. I. em., Banatia mögött. (4596)

150 katasztrális hold birtokomat Lugoj mellett (több évre is) bérbbe adom. Erdéküldni: D. Moudjalled, Arad. Strada Mocioni 3. (3355)

Ístálló disznó-állal tanyán kiadó. Nikolic Timisoara Str. Anton Pan 10. (2124)

Bérbbe vennék 2-400 hold földet, felszereléssel, esetleg anékül. Hotel Dacia portása, Lugoj. (3116)

Német család diáklányokat vállal teljes ellátásra. Ugyanott francia oktatás. Niederhauser, Arad. Strada Caragiale 12. szám. (3368)

Két diákot vagy diákleányt vállal teljes ellátásra, fürdőszoba- és zongorahasználatlalt, nem zónában. Grünwald, Timisoara III., Piata Plevnei 6. (2090)

Komoly román tőkés, keres társulást nagyobb vállalatba. Cim a timisoara kiadóban. (4600)

Kosztos diákokat gondos ellátásra felveszek. Zongora a házban. Timisoara III., Rusu Sirianu-utca 8. (5020)

PÁLYAZAT.

A bibisi római katolikus magyar iskolaszék pályázatot hirdet egytanerős osztatlan iskolához. Okleveles tanítók, vagy tanítónők pályázatukat f. évi szeptember 8-ig küldjék el Parochia rom. cat. Mașloc, jud. Timiș-Torontal címre.

Fizetés havi 4000 leu. Az állás azonnal betöltendő.

Diáklányokat vesz teljes prima ellátásba, kertes villába, izraelita család. Telefon 34-79. Timisoara III., Strada Vladica Badescu 3. (2130)

Kölesön kapható timis-torontalmegyei ingatlanokra, hosszabb lejáratlalt, előlokra. Ajánlatok az ingatlan megjelölésével „Beruházás” jellegre a timisoara kiadóhivatalba, beruházási cékiadóhivatalba. (2133)

HÁZAK
FÖLDEK
SZŐLÖK
MALMOK
TELKEK

ELADÁS
VÉTELE
CSEREJE

minden árfokozatban
HATSCHKEK ÜGYNÖKSÉG

Arad Bul. Carol 17 (volt 48)
Telefon 16-95

Nyomatott a Tipografia „Timisoara” körforgógépén, Timisoara.